

Papp Ferenc Barlangkutató Egyesület közhasznú szervezet

(2200 Monor, Deák Ferenc u. 30.)

2020. évi szóbeli beszámoló

Markó Gábor

A Papp Ferenc Barlangkutató Egyesület elnöke

Tevékenységeink

Barlangi és felszíni túrázás, természetjárás

Célunk a természet- és barlangjárás sport célú művelése, valamint a tagok fizikai állóképességének fenntartása, fejlesztése, rendszeres testedzésének biztosítása gyakori barlangi- és felszíni túrázással. Éppen ezért, egyesületünk rendszeresen szervez tagjai, ismerősök, barátok, lelkes amatőrök és érdeklődők részére jó hangulatú barlangi és felszíni túrákat országhatárainkon belül és kívülegyaránt. A jelentősebb hazai barlangok szinte mindegyikében jártunk már, a környező országok közül pedig Erdély, Montenegró, Szlovénia, és Olaszország tartoznak leggyakoribb úti céljaink közé.

Tudományos barlangkutatás

A Papp Ferenc Barlangkutató Egyesület egyik kiemelt célja a barlangok és földtani környezetük megismerése és kutatása, barlangfeltárás, a kutatás feltételeinek megteremtése, az elért eredmények széleskörű elterjesztése hazánkban és külföldön. Egyesületünk tagjainak részvételével rendszeresen szervezünk kutatási célú hétvégéket, hosszabb-rövidebb túrákat, valamint nyári táborokat. Kutatómunkáinkat egyénileg, vagy más hazai és külföldi barlangász egyesületekkel közösen végezzük a hazai és nemzetközi barlangkutatással foglalkozó egyesületekkel, intézményekkel, szervezetekkel kiépített kapcsolatok további erősítése, illetve a hazai egységes barlangkutatás támogatása és az abban való aktív részvétel jegyében.

Természetvédelem, karsztobjektumok védelme

A barlangok kutatása mellett fontosnak tartjuk a barlangok és karsztobjektumok védelmét. Barlangi túravezetés, kutatómunka során, minden esetben szem előtt tartjuk a barlangok hosszú távú fenntarthatóságát. Természetvédelmi programokat szervezünk és rendszeresen részt veszünk olyan akciókon, amelyeken a karsztobjektumok külső szennyeződésektől való megtisztítása történik.

Oktatás, természeti nevelés

Egyesületünk egyik célja a barlangászat népszerűsítése, megismertetése szélesebb körben, mivel tapasztalataink szerint a magyar társadalom nagy része keveset tud hazai barlangjainkról és az azokban megtalálható természeti kincseinkről. Fontosnak tartjuk a lakosság, és főként a fiatalok nevelését, oktatását, képességfejlesztését és ismeretterjesztését természetvédelem illetve barlangvédelem terén. Célunk a társadalom szélesebb körére kiterjedő természeti nevelése, továbbá az egészséges életmód népszerűsítése. Egyesületünk tanfolyamokat és egyéb rendezvényeket szervez a természet és a barlangok megismerésének, védelmének széleskörű elterjesztése céljából és figyelmet fordít az ifjúság és utánpótlás nevelésére, táborok, túrák szervezésével.

Közösségi élmény

A közös barlangi és felszíni túrázás során együtt megtett kilométerek, a kutató és feltáró tevékenység során átélt izgalmas és örömteli pillanatok teremtik meg számunkra a csapat- és közösségi működés élményét. Az egyesületi helyiségünk továbbá kiváló helyszínül szolgál arra, hogy a barlangjárással, barlangkutatással, természetvédelemmel összefüggő elméleti ismereteket összejöveletek, előadások, fotóvetítések, élménybeszámolók alkalmával megosszuk egymással és minden kedves érdeklődő Vendégünkkel.

2020. ÉVI PROGRAMJAINK

HETI RENDSZERŰ GYAKORLÓ ÉS OKTATÓ TÚRÁK BUDAPESTI BARLANGOKBAN, A BARLANGI TÉRKÉPEZÉS FEJLESZTÉSE

2020-ban is folytattuk a rendszeres túrákat a budapesti barlangokban (Mátyás- és Ferenc- hegyi-barlang). Ezek a heti rendszerű edzőtúrák biztosítják tagjaink számára a megfelelő állóképesség fenntartását. Jellemző az összetételre, hogy 1-2 külsős érdeklődő rendszeresen csatlakozik hozzánk. Céljaink a természetvédelem és az egészséges életmód népszerűsítése, ill. az újabb tagok toborzása.

Ezen túrák során számos érdeklődőt láttunk vendégül, akiknek megmutattuk a barlangok és barlangkutatás, barlangjárás szépségét. A túrák során a vendégeknek oktattuk a barlangjárás, barlangi mozgás szabályait és módszereit. Minden alkalommal sort kerítettünk arra, hogy - előképzettség és életkor függvényében - oktassuk őket a geológia, barlang kialakulás, természetvédelem-barlangvédelem kérdéseire. Sok esetben olyan céllal mentünk a túrákra, és olyan kísérleteket végeztünk (fotózás, térképezés) melyek során felmerültek további kérdések. Ilyenkor ezek részletes megbeszélésére és magyarázatára is időt fordítottunk. Szempont volt, hogy ne csak fizikai edzés, hanem elméleti oktatás is része legyen a barlangtúrának.

Ebben az évben is folytattuk a barlangtérképezési fejlesztéseket, az ún. 3D-s fotótérképezések jelenleg úttörőnek számítanak Magyarországon. A barlangok térképezésének még nagyon sok lehetősége nyitott kérdés. A technika és főleg a matematikai-számítástechnikai algoritmusok fejlődésével olyan lehetőségek tárulnak fel, amelyek barlangi használata teljesen új irányt adhat a térképezésnek. Ilyen a fotók segítségével létrehozott térbeli modellek megalkotása. Azév folyamán fejlesztettünk és teszteltünk az ezt megvalósító eszközöket és eljárásokat. Az eredményeket a novemberi, Jósvafőn megrendezett Barlangkutatók szakmai találkozásán előadás formájában mutattuk be.

Sajnos márciustól kezdve nyár közepéig, majd novembertől év végéig a COVID-19 járvány miatt barlangi túrákra nem kaptunk engedélyt. Kutatási tevékenységünk tovább folytatódott.

AZ EGYESÜLET SZERDAI KLUBGYŰLÉSEI

Esemény: az Egyesület szerdai klubgyűlései

Helyszín, időpont: az Egyesület klubhelyiségében, minden szerda este

Esemény jellege: társasági összejövetel, túramegbeszélés, felszerelés-karbantartás, előadások

Az esemény célja: kapcsolattartás

Résztevő PFBKE tagok: valamennyi tag

Résztevő külsős személyek: barátok, családtagok, barlangkutatók

Egyesületünk tagságának a barlangtúrák mellett a legfontosabb találkozási alkalma a minden héten rendszeresen megtartott szerdai klubest. Ezeken az összejöveteleken számolunk be egymásnak (azoknak, akik nem tudtak részt venni rajtuk) a hétvégi, hét közbeni túrákról, tisztítjuk meg és rakjuk rendbe a közösen használt felszereléseket, valamint ekkor tervezzük meg és készítjük elő az elkövetkező eseményeket.

TÉLI CANIN – SISMA EXPEDÍCIÓ 2020.01.17-21

Esemény: Sisma kutatás

Helyszín, időpont: Olaszország, Canin-fennsík, Sella Nevea, 2020.01.17-21

Esemény jellege: kutatás

Az esemény célja: térképezés, kutatás

Résztevő PFBKE tagok: Csepreghy Anna, Nagy Alexandra és Vági Domonkos

Résztevő külsős személyek: Kunisch Gyöngyvér, Pusztai Klaudia, Rehány Nikolett, Katona József, Kun Botond és Kunisch Péter (Közös akció, nem PF szervezés)

Összefoglaló: Sisma térképezés, tanuljunk meg rendes alpesi barlangban létezni, kürtömászás, meg valami amit Botiék csináltak.

2020.01.17

Indulás este 6-kor Budapestről egy szépen megpakolt mikrobusszal, Ausztriában leintés, vámvizsgálat, migráns keresés, amit a bageket látva hamar feladtak... Érkezés éjfél körül a felvonó melletti parkolóba. Itt találkoztunk a másik csapattal, akik egy külön autóval érkeztek még beszélgettünk kicsit majd beköltöztünk a régi felvonó épületébe éjszakára.

2020.01.18

Reggel 8 körül ébredtünk. Ébresztőre nem nagyon volt szükség, hiszen eddigre már megérkeztek az első síelők is, akik a fejünk mellett sétálgattak.

ébredés a régi felvonónál

Ennek öröme mi is neki álltunk a napnak reggeli, kávé, öltözködés, ki hogy szereti aztán szépen elindultunk az cuccainkkal a felvonóhoz. Nemsokára megérkeztünk a Gilberti-házhoz ahol egy gyors megbeszélés után 3 darab 3 fős csapatra osztottuk fel magunkat, akik majd terv szerint két-két órással követik egymást.

Domi, Szandi, Josi és Niki, Boti Panni csapatai

Kagyó, Tapsi és Klaudia

Ameddig az első csapat (Boti, Panni, Niki) elkezdett öltözni majd elindult lefelé a fent maradt csapat kényelmesen megebédelt a hűttében. A második csapat (Josi, Szandi, és Én) dél körül indultunk el. Az első csapatot még a bejárati szakaszon, a 60m-es akna előtt értük utol. Itt derült ki, hogy amíg mi ebédeltünk és lazítottunk a hűttében, addig az első csapat a jeget vájta a barlang felső nagyjából -2°C hőmérsékletű részén. Már mi is rendesen benne voltunk a fázásban, amikor az 50-es akna alján az utolsó csapat (Kagyó, Tapsi, Klaudia) is utolért minket. Azonban nem kellett már sokat várni a hidegben, hiszen Boti átllyukadt az utolsó jégdugón is így kis csapatunk innen már akadálytalanul folytathatta útját az ezen a szakaszon még mindig fagyott barlangban. Hamarosan el is érkeztünk a nap fénypontjához a 280-as aknához. Az elején lassan haladtunk, majd ahogy elértük a bugyit és kinéztünk a peremen elénk tárult a szédítő mélység. Az akna legalján Szandi bage elszabadult, de szerencsére 2 méternél nem járt magasabban így egy tompa puffanásból származó ijedséget leszámítva nem történt semmi. Ezután már különösebb események nélkül értük el a bivakot, ahol már csak meg kellett főzni a jól megérdemelt smack levest.

2020.01.19

Reggel ébresztő, reggeli, wc túra a kötélen, disto kalibrálás éés már úton is vagyunk térképezni. A csapatunk PF-es különítmény: Szandi, Panni, Domi. Ekkora barlangot még egyikünk se térképezett, de nekem nincs hiányom önbizalomból, úgyhogy gyorsan ki is neveztem magamat a térképezés vezetőjévé. Az Emőke traverz fölötti aknától az Eredendő Bűn hasadéka utáni aknáig tartott a térképezés. A munka első szakasza jó ütemben haladt, felosztottuk egymás között a feladatokat és nemsokára már egészen olajozott módon zajlott a mérés. A nap második felében

értük utol Kagyóék csapatát, akik kürtőt másztak az Eredendő bűn feletti részen. Itt egy apróbb fennakadás következett az amúgy kiválóan végzett mérésben, ugyanis elfelejtettem külön mappát csinálni a pda-n a mérésünknek, amit a PocketTopo nem szeret ezért gyorsan össze is keverte egy másik méréssel, ami már korábban benne volt a mappában. Szitkozódás, felelős keresés, majd néhány mély levegő vétel után megegyeztünk abban, hogy habár az adatok menthetőnek tűnnek, mégiscsak jobb lenne újra felmérni a napi szakaszt egy megfelelő file-ban. Ezt is tettük. Viszont valamit mégiscsak tanultunk napközben ugyanis visszafelé már feleannyi idő sem telt el, mint először, mire visszaértünk az akna talpon lévő 0. pontig.

egy kép valahol cuccolás közben a barlangból és kürtőmászás alsó része

„Klau, Boti, Josi a Laricetto Sala da The elnevezésű termében kezdtek mászni egy kürtőt, mely a hosszúkás terem, beérkező meanderrel szemközti végén található. Harminc méter mászás után vas és idő hiányában abbahagyták a mászást, amiből még föllátni kb. húsz métert, egy meander kanyarodó formája bontakozik ki. Sajnos meg kellett állapítsák, hogy a beépített kötelek ezen a szakaszon is cserére szorulnak.” (Kagyó, 2020)

A bivakban közös főzés következett majd, megbeszéltek a térképezés másnapi célját. Amikor ezzel is elkészültünk mindenki bemászott a hálósákba. Az utolsó csapat azonban még nem ért vissza, így alvás helyett már készültünk lelkiekben a mentő akcióra, de végül nem volt rá szükség, 2 körül ők is befutottak.

2020.01.20

Reggel a nap a szokásos módon indul, kicsit talán fáradtabban, de ugyanolyan lelkesen. A mai nap első feladata visszajutni oda ahol tegnap este abbahagytuk a térképezést, sok lazahídon és egy eléggé viharvert kötéltagon keresztül vezet az út. Ez nem túl biztató, de Botiék csapata estig, mire visszafelé jövünk, ki fogja cserélni. Közben kis csapatunk elérte a tegnapi utolsó felvett pontot és folytatjuk a mérést. A mai terep változatosabb, emelkedők majd lejtő következnek, és hamarosan kiderül, hogy utunk egy kis vízesésben folytatódik felfelé. Kapucnit fel és irány a víz alá, ki jobban ki kevésbé ázik el de igazán vizes senki nem lett. Innen a mérés a „GSZ-hasadékban” folytatódik. Szűk, borsóköves, és nehéz úgy mérni, hogy nem tudom felemelni a fejem, de semmi baj hamarosan egy aknába kell érünk ahol majd kényelmesen el fogunk férni. Az akna beszállás meg is van kötél viszont sajnos még nincs benne. Itt arra jutunk, hogy ismeretlen helyekre ahova kötél kéne, lemászni veszélyes, ezért megjelöljük az utolsó pontot ameddig eljutottunk és lassan elindulunk visszafelé.

Visszafelé menet Tapsi már messziről kiabál, hogy ne hogy tovább menjünk, hiszen a kürtőmászás eredményes volt és átjutottak egy újnak tűnő részbe. Mostanra már lendületben vagyunk, így hamar kézbe kerül a disto és már mérünk az új szakasz felé mászva. Fent a peremen nem lehet tovább mászni, mert nincs elég kötél, ha csak nem magunk alól szedjük ki, ezért csak körbe

mérünk fentről. Amit látunk és mérünk, az nagyon ígéretesnek tűnik. Magas és széles meander kanyarulat tárul elénk és a mérések szerint nem ismert részek felé kanyarodik. A felfedezést némi csokival és meleg levessel ünnepeljük, majd csoportkép készül. Tovább menni sajnos nem tudunk meg aztán késő is van, így lassan elindulunk visszafelé. Lefelé menet kiderül, hogy azt a bizonyos viseltes utolsó tagot Botiék csapata nem cserélte ki, így nagyon lassan és óvatosan haladunk lefelé a kötélen és közben hallgatjuk, ahogy recseg. Az idősebbek mondják, hogy ez még bírni fogja és igazuk is van, úgy tűnik, mert gond nélkül földet ér mindenki. Másnap viszont baggel együtt fogunk ugyanitt jönni ezért reggel az elő csapatnak mindenképp cserélnie kell majd ezt a kötelet. Kicsit aggódtunk nem történt-e valami a bivakban maradt csapattal, ami miatt nem tudtak napközben eljönni a kötelet kicserélni, de hamar kiderül, hogy jól vannak csak a tegnapi végpont túrában fáradtak el, ezért ma főleg pihentek és a bivakban takarítottak. Este vacsora után felfedezés beszámoló és szociális program, előkerülnek a bagek mélyéről az alkoholos italok meg mindenféle rágsca. Megbeszéljük a reggeli indulás, ami nagyon korán lesz és a csapatokat. Újabb csoportkép következik majd, ahogy telik az idő szépen szivárognak el a fáradt barlangászok a hálózások felé.

bivak élet

2020.01.21

Korán van. Értettem én hogy ez lesz, amikor tegnap még a Jagert ittuk, de na. Azért Pannit még fél 4kor visszaküldjük aludni, 6-kor viszont már kelni kell és hamarosan indulni. Kifelé fásasztóbb, de azért haladunk felfelé. Először ott érzem a pihenő igényét, amikor a 280-as aknában először visszanezdek és nincs alattam 35 méternél több. Semmi baj, egy csoki is már futok is tovább. Mire elérem a bugyit addigra azért eléggé elfáradtam, időm viszont lesz pihenni, mert ameddig Szandi és Boti is felér és legalább 10 perc el fog telni. Utolértek. Az indulás a pihenő után elég nehézkes, de lassan megint lendületbe jövök ez tart is egészen az akna feletti szakasz elején a jeges szorítóig. Itt nagyjából egy óráig tartott ameddig 3-an átjutottunk egy 5 méteres szakaszon. A falakra nem lehet támaszkodni, felfele kéne mászni, de a bag húz vissza. Viszont, ahogy ezt magunk mögött hagytuk már csak egy nehézség következett, ami megint az 50-es akna aljában ért minket. Ismét befagyott a mostanra fejünk felé került kötél, de az első csapat már bontotta a jeget, mire a mi kis csapatunk odaért. Innen már sima utunk volt a felszínig.

Délután 3 óra körül értünk a felszínre, agyagosan, izzadtan és teljes slószban. Kint sütött a nap és csillogó-villogó felszerelésben síelők húztak el a barlang szája mellett. Miután Szandi is felszínre ért és befejezte a sznob síelők megvetését elindultunk átöltözni, mert a felvonók már nem jártak sokáig.

Átöltöztünk a Gilberti-házban, majd futottunk a 4 órakor induló utolsó felvonóhoz. Végül annyira gyorsak voltunk, hogy a csapat fele az utolsó előtti felvonót is elérte. Már ült benne egy párocska szépen elterpeszkedve, minket ez nem zavart meg különösebben gyorsan bedobáltuk melléjük a csomagjainkat majd mi is betömörödtünk a fülkébe. A felvonónál kötelező csomagos kép majd séta az autókhoz. Ezután még egy közös kávézás majd búcsúzkodás és elindultunk haza.

Domi, Panni, Szandi, Niki, Tapsi, Kagyó, Josi, Boti és Klaudia

Hazafelé volt megint ellenőrzés. ezúttal az olasz-osztrák határon. Reméltük, hogy a szimpatikus határőr szeretné szétpakolni a használt wc-papíros csomagot. Erre végül nem került sor pedig megérdemelte volna. Még volt némi nehézség az éjfélkor zárva tartó 0-24 benzinkútnál a tankolással. De fél 1 után már otthon voltunk.

Vági Domonkos

JÓSVAFŐI BONTÓTÁBOR 2020.07.17-26

Esemény: Jósvafői bontótábor

Helyszín, időpont: Villa Negra, Zöld Kőevő-barlang, Jósvafő (Huszita-, Gazda-, Marton-, Borzsák porta); 2020.07.17-26

Esemény jellege: felszíni túra, kutatás

Az esemény célja: csapatépítés

Résztevő PFBKE tagok: Marosvári Róbert és Etelka, Holl Balázs, Marton Ádám, Csepreghy Anna, Nagy Edit, Farkas-, Markó- Gazda-, Egri-, Szabó-, Rosales-, Kovács-, Maucha-, Ligeti család

Résztevő külsős személyek: Takács-, Králl család, Imrefi Ildikó, Panka és Váczi Ábel
Összesen több mint 30 fő...

Összefoglaló:

A Mindennél Nagyobb Terem
Feltárás a Zöld Kőevő-barlangban

Még nem járt ott senki, amikor már megkapta nevét. Amikor benéztem a lyukba, a többiek kérdezték a felszínen „Mit látsz? Mi van ott?“, mire én: „Ez minden eddiginél nagyobb hely lesz”; ami nem merész kijelentés egy olyan barlangban, ahol addig nagyrészt féloldalasan, fél kézzel, fejünket elfordíthatatlanul bontottunk magunk alatt.

A jósvafői Nagyoldal lankáin található barlang bejáratát 1967 körül mutatta meg először egy helyi pásztor a Papp Ferenc Barlangkutató csoportnak, akik közül Szabó Géza mászott le az akkor hozzávetőlegesen 10 méter mély, rendkívül szűk aknába. Azóta érintetlenül maradt, viszont az elmúlt évtizedekben az akna még jobban eltömődött: 4 m mélységet sem érte el, mikor megkezdtek a kitermelést.

A munkák kezdetekor szembesültünk olyan problémákkal, amik miatt igencsak speciális kiépítésre volt szükségünk. A vödörök nem fértek le a szűk aknába, a lent dolgozók pedig borzasztó

küzdelem árán tudtak csak kimászni a hasadékból a felszínre a szén-dioxidban. A problémákat persze megoldottuk: a barlang formájához illeszkedő, hevederrel megerősített szatyrokat varrtam ponyvából, Marosvári Robi pedig kifejlesztett egy fák közé feszített hevederrendszert, amely a kitöltés kitermelése mellett személy felhúzására is alkalmas.

A kihúzórendszer működés közben és kép már az új részből (Szabó Géza és Etelka képei)

A munka meghozta gyümölcsét, 2020. júliusában 12 méter mélységben továbbjutottunk a Mindennél Nagyobb Terembe, ahol gyönyörű képződményekre bukkantunk. A terem K-i falán nagy felületen vannak ép és visszaoldott borsókövek, a NY-i oldalon 15 m hosszú pasztell-sárga cseppkőlefolyás tündököl. Az agyagos kitöltésre a korábban felszínről beszóródott anyag törmelékletét képez. A járat aknaszerű, de kötél nélkül is járható, jelenlegi végpontja 33 méterre van a bejáratától. Az új rész szintén szén-dioxidos, de a korábban használt szellőztetőrendszer meghosszabbításával a végpont közelében is friss levegőhöz tudunk jutni.

Munkánkat nem fejeztük be, épp ellenkezőleg, még sok lehetőséget tartogat számunkra a barlang, de mindennél előbbre tartjuk a tartós képződmények megóvását.

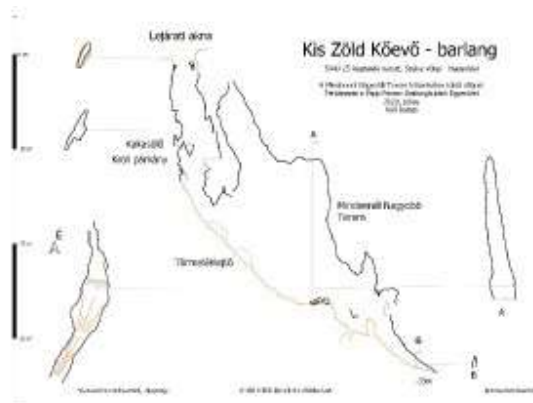
A felfedezés egyesületünk idei nyári bontótáborának alkalmával történt. A tábor három kutatási területünk köré szerveződik, a Zöld Kőevő mellett a Kuriszlánfői-zsomboly és a Villangera bontását is végezzük. Utóbbi bontási helyen a legfiatalabb generáció számára is lehetőséget nyújtunk önmaguk és a barlang összhangjának megteremtéséhez, szóval kislapáttal, kisásóval ott is megtelt néhány vödör. A Kuriszlánfői-zsomboly bejáratához Marton Ádám irányításával ácsolat épült 2016-ban, megvalósítva a régebben félbehagyott bontás újragondolását. Itt is nagy erővel haladunk a mélység felé.

Csoportkép és a "címerállat" (Molnár Balázs és Izápy Juli képe)

Nem tudunk elszakadni Jósavfő környékéről, folyton visszatérünk. Csoportunk 1954-ben alakult, és már a kezdetektől kötődik ehhez a vidékhez. Ma sok bel- és külföldi túránk és kutatásaink mellett, kisebb-nagyobb időközönként szintén megjelenünk itt, az elmúlt pár évben pedig újra dolgozunk is.

Marosvári Etelka

PÉNZ-PATAKI VÍZNYELŐBARLANG KUTATÁSA 2020.08.04-09.

Esemény: Pénz-pataki víznyelőbarlang kutatása

Helyszín, időpont: Pénz-pataki víznyelőbarlang, 2020.08.04-09.

Esemény jellege: kutatás

Az esemény célja: kutatás, veszélytelenítés

Résztevő PFBKE tagok: Mede Márton, Marosvári Etelka, Csepreghy Anna

Résztevő külsős személyek: Csepreghy Ferenc (Csaszi), Kiss Péter (Pepe), Lakatos Gábor, Lukács Kata, Igor Scsebenszkij

Csaszi kihasználta a Montenegrói kutatótábor elmaradása miatt összegyűlt fölös energiát, és felajánlotta a lehetőséget a Pénz-pataki víznyelőbarlang kutatására. Klubunk is képviselte magát néhány taggal az akción. A barlang több szakaszán zajlott valamiféle munka, új kötélpálya kiépítése volt az egyik cél a szifon felé, illetve a Jutka-kürtő alatti szakasz egyik oldalágában ígéretes, lefelé irányuló bontás zajlott. Ez utóbbi bontási helyszínen sikerült kb két métert lefelé haladnunk, sőt, oldalirányban visszalyukadtunk a patakos ágba is.

ALSÓ-HEGYI TÚRA A FELSZÍNEN ÉS ZSOMBOLYOKBAN 2020.10.22-25.

Esemény: Alsó-hegyi zombolyozás

Helyszín, időpont: Alsóhegy, 2020.10.22-25.

Esemény jellege: barlangi túra, felszíni túra

Az esemény célja: Beszerelés gyakorlás, laza barlangászós hétvége

Résztevő PFBKE tagok: Kovács Márton, Markó Gábor, Nagy Alexandra, Vági Domonkos, Marosvári Etelka, Csepreghy Anna

Résztevő külsős személyek: Hegedüs Panna, Imrefi Ildikó, Molnár Balázs

Összefoglaló:

Mivel a nyári megszokott „nagy” barlangász akciók elmaradtak, többen éreztünk késztetést valamiféle hétvégi akcióra. Számomra külön indok volt még a kötélpálya beszerelés gyakorlása, mivel nemrég vettem részt a T2 tanfolyamon. Ezen kívül úgy gondoltuk, hogy jólesne egy kis hangulatos felszíni túra és tűzrakós-sütögetős sátrazás.

Az engedélyeket viszonylag későn kértük meg, de szerencsére a Aggteleki Nemzeti Park gyorsan dolgozott, és a látogatni kívánt barlangok jó részére meg is kaptuk az engedélyt.

Két autóval terveztünk leutazni Szögligetre, az egyik csapat csütörtök délutáni/esti indulással még az éjjel fel is túrázott (volna) Alsó-hegyre, a másik csapat pedig pénteken reggel indult. Ez annyiban módosult, hogy a hosszú hétvége miatt a városból kiözönlő populáció jelentős forgalmi dugót okozott, így a csütörtök esti csapat (engem is beleértve) éjjelre ért csak Szögligetre. Az esti túrát így elhalasztottuk, szerencsére egy másik barlangász csapat szállt meg azon a hétvégén Vass Imre házában, ahová bekönyörögtük magunkat. Így luxus körülmények között (sparhelt-fűtött szoba, áram, folyó víz és ágyak) töltöttük az első esténket.

Másnap délelőtt felpakoltuk a hátizsákjainkat (közuccal, három napi vízzel súlyosbítva), aztán miután megemeltük őket, megkérdeztük egymást, hogy nem megyünk-e inkább haza... Végül jó mazochistákhoz illően nekiindultunk az emelkedőnek. A cél az volt, hogy a napba még beleférjen az Almási-zsomboly beszerelése a túra után.

Indulás előtt Panka, Panni és Eti ill. hangulatos ősz (Kovács Márton és Imrefi Ildikó képe)

Kissé ködös, de hangulatos őszi időben túráztunk fel a szabó-pallagi házhoz, ahol engedélyt kaptunk a sátrazásra. Az erdő abban a bizonyos mágikus őszi aranyszínben pompázott, a talajon pedig ezrével nőttek a különféle gombák, egy-kettő egészen különleges színben vagy formában (pl. lila pókhálógomba, korallgomba). Páran közülünk konyítanak valamennyit a gombákhoz, az őzlábgombák tekintetében konszenzusra jutottunk az ehetőség tekintetében, és elhatároztuk, hogy később szedünk majd belőle.

A szabó-pallagi háznál még egy barlangász csapat sátorozott. Mikor megtudták, hogy kezdő beszerelő vagyok, többen lelkesen eljöttek az Almási-zsomboly bejáratához, ahol sörrel a kezükben kéretlen, többségükben egymásnak ellentmondó tanácsokat adtak. Természetesen minél több tanácsot kaptam, annál lassabban tudtam haladni, és annál jobban szórakoztak a többiek.

Végül lejutottunk a barlangba, ahol a majomhíd szerelésével hosszasan elbíbelődtem. Így mire kiértünk, már sötét volt, és a köd is megsűrűsödött. Fejlámpával, gótikus horrorba illő hangulatú erdőn át sétáltunk vissza a táborba. Közben összehasonlíthattuk a különféle baglyok által kiadott hangok közti különbségeket, illetve hogy melyik ad leginkább hozzá a horror-feelinghez. A rezidens bagolyhang-szakértő Balázs volt.

Este a tűznél sütögetés, egyéni mértékű alkoholizálás és kellemes, gitárral kísért éneklés volt a program. A Budapesten megálmódott hangulat valóra vált.

Másnap lusta reggelizést követően az Őz-zsomboly felé vettük az irányt. Aznapra még a Banán- és Kifli-zsombolyt terveztük meglátogatni. Markó Gábor korábban jelezte, hogy esetleg csatlakozna hozzánk. Sajnos térerőt csak nyomokban találtunk a környéken, így csak egy SMS-t tudtunk neki küldeni, hogy hova tervezünk aznap menni, és reméltük, hogy megtalál minket.

Az Őz-zsomboly beszerelését Domi végezte, így én is kipróbálhattam, hogy milyen jó szórakozás kéretlen tanácsokkal összezavarni a másikat. Közben a felszínen izgalmas filozófiai társalgás alakult ki, többek között a tehenes gumicukrokról (valójában üszők voltak, kifejlett tögy és egyéb szervek hiányában), illetve az extrém túrázás széles körben elérhetővé válásának következményeiről Kovács Márton professzor szerint. Rá kellett viszont jönnünk, hogy a zsombolyoknak különleges az akusztikája, és szegény Szandi már jó ideje kiabál letről, hogy szabad a kötél; kárpótlásul kapott egy fél sportszeletet. A másik fele felfelé jövet gusztusosan beleolvadt Ildi overalljának zsebébe.

Banán-zsomboly körüli társaság (Markó Gábor képei)

Miután mindenki megnézte az Őz-zsombolyt, áttúráztunk a Banánhoz. Útközben Markó Gábor misztikusan materializálódott az egyik útmenti törből. A kölcsönös örvendezés után beszereltem a Banán-zsombolyt. A barlang meglehetősen szűk bejárata aggasztotta néhány túratársunkat leférési szempontból, de nagy örömeinkre nem csak be, de ki is fértek végül.

Végül a Kifli-zsombolyt nem néztük meg, mert elkezdett szemerkélni az eső, Eti viszont gyorsan lemászott egy ismeretlen, frissen bontottnak tűnő barlangba, ami kb. nyolc méteresnek bizonyult.

Visszafelé megejtettük az eltervezett őzlábgomba-gyűjtést. Elképesztő mennyiség nőtt belőle útközben, így finnyásan kiválogathattuk a nekünk legjobban tetsző darabokat. Így a vacsora a „gasztródzsihád©” jegyében telt; az instant levesbe őzlábgombát főztünk, Eti és Panka pedig megalkották a bagolyburgernek elnevezett kulináris különlegességet: két őzlábgomba-fej összefordítva, közte szalonna és sajt, nyílt tűzön grillezve.

Vasárnap reggel kitartó, áztató esőre ébredtünk; így az aznapra tervezett kis zsombolyok meglátogatása ellen döntöttünk. A lefelé indulással is vártunk, ameddig lehetett. Ebben az esetben aki későn kelt, aranyat lelt, mert mire végül rávettük magunkat az indulásra, elállt az eső.

Összességében jó hangulatú, laza hétvége sikeredett, pont, ahogy szerettük volna. Néha ilyen is kell.

Dr. Csepreghy Anna

Budapest, 2021.05.16

Markó Gábor
A Papp Ferenc Barlangkutató Egyesület
elnöke